

ایمان نجات‌بخش چیست؟

آر. سی. اسپرول

در مسیحیت ایمان نقشی اساسی دارد. عهدجدید مرتباً مردم را فرامی‌خواند که به خداوند عیسی مسیح ایمان بیاورند. باید به محتوای مشخصی ایمان آورده شود که جزئی از فعالیت دینی ماست. در دوران اصلاحات مناقشاتی درباره‌ی چیستی ایمان نجات‌بخش نیز وجود داشت. ایمان نجات‌بخش چیست؟ از نظر بسیاری از مردم، ایده‌ی عادل‌شمردگی فقط با ایمان نوعی شریعت‌ستیزی تغییر چهره یافته است که می‌گوید مردم هر طور که بخواهند می‌توانند زندگی کنند و فقط کافی است به چیزهای درست ایمان داشته باشند. ولی یعقوب در رساله‌اش می‌نویسد: «ای برادران من، چه سود دارد اگر کسی گوید، ایمان دارم، وقتی که عمل ندارد؟ آیا ایمان می‌تواند او را نجات بخشد؟... همچنین ایمان نیز اگر اعمال ندارد، در خود مرده است» (یعقوب، ۲: ۱۴ و ۱۷). لوتر می‌گوید آن نوع ایمانی که به عادل‌شمردگی می‌انجامد *fides viva* یعنی «ایمان زنده» است، ایمانی که طبیعتاً و قطعاً و فوراً میوه‌ی عدالت را به بار می‌آورد. عادل‌شمردگی تنها با ایمان است، ولی نه ایمانی که تنها باشد. ایمانی که در عدالت میوه ندهد ایمان حقیقی نیست.

از نظر کلیسای کاتولیک روم، ایمان به علاوه‌ی عمل مساوی با عادل‌شمردگی است؛ از نظر طرفداران شریعت‌ستیزی، ایمان منهای عمل معادل عادل‌شمردگی است؛ از نظر اصلاح‌گران پروتستان، ایمان معادل عادل‌شمردگی به علاوه‌ی عمل است. به بیان دیگر، اعمال ثمرات ضروری ایمان حقیقی هستند. وقتی خدا اعلام می‌کند که در نظر او عادل هستیم اعمال را در نظر نمی‌گیرد؛ اعمال بخشی از مبنای تصمیم خدا برای اینکه ما را عادل بخواند نیستند.

مولفه‌های تشکیل‌دهنده‌ی ایمان نجات‌بخش کدام‌ها هستند؟ اصلاح‌گران پروتستان می‌گویند ایمان در کتاب مقدس سه جنبه‌ی ضروری دارد: *notitia*، *assensus* و *fiducia*.

منظور از *Notitia* محتوای ایمان است، یعنی چیزهایی که باور داریم. چیزهای مشخصی درباره‌ی مسیح هست که باید به آنها ایمان داشته باشیم، از جمله اینکه او پسر خداست، منجی ماست، کفار را داده است و غیره.

منظور از *Assensus* این اعتقاد است که محتوای ایمان ما درست است. کسی ممکن است ایمان مسیحی را به خوبی بشناسد و در عین حال باور نداشته باشد حقیقت دارد. ممکن است در کنار ایمان شکیاتی نیز داشته باشیم، ولی اگر قرار است نجات یابیم باید به طور مشخص به آنها ایمان داشته و به لحاظ فکری آنها را تصدیق کنیم. پیش از آنکه کسی بتواند به واقع به عیسی مسیح

اعتماد کند، باید ایمان داشته باشد که عیسی نجات دهنده است، باید ایمان داشته باشد که عیسی همان کسی است که ادعا دارد. ایمان حقیقی می‌گوید محتوا، یعنی همان *notitia*، حقیقت دارد.

منظور از *Fiducia* اعتماد و تکیه‌ی شخصی است. دانستن و ایمان داشتن به محتوای ایمان مسیحی کافی نیست، زیرا حتی شیاطین نیز آن را می‌دانند و باور دارند (یعقوب ۲: ۱۹). ایمان فقط در صورتی مؤثر است که فرد شخصاً برای نجات خود به عیسی و فقط او اعتماد کند. فرق است بین اینکه یک موضوع را به لحاظ عقلانی درست بدانیم و اینکه به آن به طور شخصی اعتماد کنیم. ما می‌توانیم بگوییم که به عادل‌شمردگی فقط با ایمان باور داریم، و با این حال تصور کنیم که با دستاوردها و اعمال و کوشش‌مان می‌توانیم به بهشت برویم. می‌توان آموزه‌ی عادل‌شمردگی با ایمان را به سهولت از لحاظ ذهنی پذیرفت، ولی وارد کردن آن به جریان خون‌مان به نحوی که برای نجات فقط به عیسی متوسل شویم دشوار است.

در *fiducia*، علاوه بر اعتماد مولفه‌ی دیگری هم هست: محبت. شخصی که تولد تازه نیافته هرگز نزد عیسی نمی‌آید، زیرا عیسی را نمی‌خواهد. او در ذهن و قلبش از اساس با امور الهی در دشمنی است. تا زمانی که کسی با عیسی خصومت داشته باشد هیچ محبتی به او ندارد. شیطان مثال خوبی است. او حقیقت را می‌داند ولی از حقیقت متنفر است. او هیچ تمایلی به پرستش خدا ندارد، زیرا هیچ محبتی نسبت به خدا ندارد. ما نیز ذاتاً همین گونه هستیم. ما در گناهان خود مرده‌ایم. ما در راستای قدرت‌های این جهان قدم برمی‌داریم و تن به شهوات جسم می‌دهیم. قلوب ما سنگی است، مگر آنگاه که روح‌القدس ما را دگرگون کند. قلبی که از سر نو تولد نیافته هیچ محبتی به عیسی ندارد؛ او فاقد حیات و فاقد محبت است. روح‌القدس شرایط قلوب ما را چنان تغییر می‌دهد که شیرینی عیسی را ببینیم و او را در آغوش کشیم. محبت هیچ یک از ما به عیسی کامل نیست، ولی تا زمانی که روح‌القدس قلب سنگی ما را تغییر ندهد و آن را نرم نکند اصلاً نمی‌توانیم کوچکترین محبتی به عیسی بورزیم.

این گزیده از کتاب [همه الهی‌دان هستند](#)، نوشته‌ی آر. سی. اسپرول گرفته شده است.

دکتر آر. سی. اسپرول، بنیانگذار خدمات لیگونیر، اولین کشیش جهت موعظه و تعلیم در کلیسای سنت اندرو در سن‌فورد ایالت فلوریدا و اولین رئیس دانشگاه الهیات ریفورمیشن بایبل کالج بود. ایشان نویسنده‌ی بیش از یک‌صد جلد کتاب، از جمله قدوسیت خدا بوده است.

این مقاله در وبسایت [لیگونیر](https://fa.ligonier.org) منتشر شده است.